

„Przekształcenia szpitali a sprzęt przekazany przez WOŚP”

Opinia prawna

W odpowiedzi na wszystkie pytania postawione Fundacji, związane z wątpliwościami dotyczącymi upadłości lub „prywatyzacji” tych jednostek opieki zdrowotnej, które otrzymały od Fundacji aparaturę medyczną kupioną za pieniądze ze zbiórki publicznej, w największym skrócie, wyjaśniam co następuje:

Od wielu lat Fundacja zakupioną przez siebie aparaturę medyczną przekazuje w darze publicznym jednostkom opieki medycznej wytypowanym przez Fundację w porozumieniu z ekspertami medycznymi w danej dziedzinie, na podstawie umowy darowizny. Umowa darowizny powoduje, że własność darowanej rzeczy przechodzi na obdarowaną jednostkę medyczną. W ten sposób z jednej strony podarowana aparatura zwiększa majątek trwały szpitala, z drugiej jednak strony zwiększa jego koszty utrzymania poprzez obowiązek dokonywania przez właściciela co miesięcznych odpisów amortyzacyjnych od wartości początkowej darowanej aparatury, aż do chwili pełnej amortyzacji danego aparatu. Szpital jednak również zarabia na tej aparaturze poprzez dokonywanie na niej badań diagnostycznych lub zabiegów, za które dostaje odpowiednie kwoty od Narodowego Funduszu Zdrowia (za każde jednostkowe i wykonane badanie lub zabieg szpital otrzymuje ustaloną kwotę z Funduszu).

W umowie darowizny Fundacji znajduje się tzw. „polecenie”, które obejmuje kilka punktów, w tym m. in. polecenie „*aby bez zgody Fundacji, przedmiot darowizny nie został przekazany w jakiegokolwiek formie prawnej osobie trzeciej*”. Ponadto w każdej umowie darowizny znajduje się klauzula, w której „*Fundacja zastrzega sobie prawo kontroli w zakresie wykonywania przez Obdarowanego poleceń dotyczących przedmiotu darowizny*”. Na tej podstawie, jeżeli dochodzi do jakichkolwiek **przekształceń własnościowych** szpitala, Fundacja jest o tej okoliczności zawsze powiadamiana i proszona o udzielenie zgody na przekazanie aparatury nowemu podmiotowi prawnemu. Najczęściej do przekształceń własnościowych szpitala dochodzi w formie jego **komercjalizacji**, tzn. zostaje np. przez Radę Województwa lub Powiatu (organ założycielski większości szpitali) podjęta uchwała o postawieniu w stan likwidacji Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej i powołaniu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (tzn. spółki prawa handlowego), której zadaniem będzie prowadzenie szpitala. Fundacja, zawsze przed wyrażeniem zgody na przekazanie aparatury nowej spółce dokładnie sprawdza szereg okoliczności i od wyniku tego sprawdzenia zależy udzielenie zgody. Między innymi sprawdzamy np. kto ma udziały w spółce czyli kto będzie nowym właścicielem aparatury, czy spółka ma zawartą umowę z Narodowym Funduszem Zdrowia na wykonywanie usług zdrowotnych dla ludności na tym samym terenie, na którym wcześniej usługi te wykonywał SPZOZ. Innymi słowami, Fundacja zawsze ma kontrolę nad aparaturą przekazaną w darze i zawsze sprawdza, czy na aparaturze

darowanej przez Fundację i mającej być przekazaną nowej spółce będą w dalszym ciągu bezpłatnie leczone lub diagnozowane dzieci i młodzież. Zauważyć należy, iż dotychczas w przeważającej większości przypadków komercjalizacji szpitali, jedynym udziałowcem spółki handlowej i tym samym nowym właścicielem aparatury darowanej przez Fundację zostają samorządy tzn. powiaty, województwa lub miasta.

Bywają też czasem przypadki, że samorząd likwiduje SPZOZ i nieruchomości (budynek szpitalny z gruntem, na którym jest posadowiony) oraz ruchomości tj. wyposażenie i aparatura (w tym otrzymana w darze od Fundacji) mają zostać **wydzierżawione** firmie, która prowadzić będzie szpital. Wówczas zazwyczaj Fundacja, po ustaleniu, że nowy podmiot będzie na danym terenie pełnił bezpłatne usługi zdrowotne dla ludności (na podstawie umowy z NFZ) wyraża zgodę na dzierżawę lub na nieodpłatne użyczenie darowanej aparatury. Forma prawna zależy właśnie od tego kto będzie nowym podmiotem wykonującym usługi medyczne. Zawsze jednak najważniejsze są dwie okoliczności: pierwsza - żeby aparatura kupiona przez Fundację za społeczne pieniądze nie przeszła w ręce prywatne i druga - aby aparatura służyła bezpłatnemu leczeniu i diagnozowaniu jak największej ilości dzieci i młodzieży.

Co do przejmowania aparatury przez komorników w ramach egzekucji za długi szpitali, to według naszego rozeznania były tylko takie zagrożenia i w kilku miejscach były uczynione tylko zajęcia aparatów (które pozostawały i pracowały nadal w szpitalu), jednakże nigdy nie doszło do faktycznego przejęcia aparatów przez komornika.

Fundacja WOŚP stara się wydawać społeczne pieniądze w sposób bardzo przemyślany i gospodarny, obdziela zakupioną aparaturą całą Polskę równomiernie, zgodnie z potrzebami danego terenu i stopniami referencyjności szpitali, przekazuje darowizny stosując różne zabezpieczenia prawne, aby zapobiec ewentualnej zmianie właścicieli tej aparatury lub przejściu jej w nieodpowiednie ręce oraz próbom komercyjnego jej wykorzystywania i nieustannie kontroluje to co dzieje się z podarowaną aparaturą. Czynimy to wszystko rzetelnie i z wielką starannością.

radca prawny Anna Popławska